

МОТИВИ

към Решение №117/26.03.2014г. по НАХД №58/2014 г.
по описа на Ловешки районен съд

С постановление от 13.01.2014 г., Христо Христов – прокурор при Районна прокуратура – Ловеч е внесъл в Районен съд – Ловеч досъдебно производство 13-БОП/2013 г. на сектор „БОП“ – Ловеч с предложение на основание чл. 375 във вр. с чл. 242, ал. 1 от НПК Ловешки районен съд да се произнесе с решение по реда на чл. 376 и следващите от НПК, с което да бъде освободен от наказателна отговорност по чл. 78а от НК М.П.К. за престъпление по чл. 354в., ал. 5 във вр. с ал.1 пр.2 от НК.

По внесеното постановление е образувано НАХД №58/2014 г. на Ловешки районен съд. С разпореждане от 17.01.2014 г. делото е насрочено при условията на чл. 376 и следващите от НПК.

В съдебно заседание деецът М.П.К., редовно призован, се явява лично и с адвокат К.А.А. от САК, който изтъква, че подзащитният му е диагностициран като страдащ от множествена склероза и за облекчаване на симптомите на заболяването си гледа само две растения, които към този момент може да използва. Счита за очевидно, че М.К. ги гледа единствено и само за себе си. Изтъква, че и самата прокуратура не твърди, че той е разпространявал, което следва да се отчете. Моли М.К. да бъде оправдан, да бъде изключен от наказателна отговорност на основание чл. 13 от НК. Според защитника няма съмнение, че правото на здравето е лично благо, което М.К. има право да преследва с всякакви средства, които по никакъв начин не засягат други лица, тъй като живее ежедневно със симптоматиката на своето заболяване. Позовава се на заключението на експертите, че в България по една или друга причина, потенциала на това растение канабис за лечение на тази болест не се използва. Счита, че съдът има всички основания да оправдае М.К. на основание чл. 13, ал. 1 от НК. Алтернативно, моли съда да оправдае подзащитния му на основание чл. 9, ал. 2 от НК, а именно че самите вредни последици са явно незначителни.

Районна прокуратура – Ловеч, редовно призована, не изпраща представител.

С постановлението на Районна прокуратура – Ловеч е приета за установена следната фактическа обстановка:

Обвиняемият К. страдал от множествена склероза. Посочената диагноза му била поставена през 2002 година, когато минал и през ТЕЛК и му била определена 60% трудова неработоспособност. През 2011 г. обвиняемият К. получил сериозен пристъп на заболяването си и се наложило да остане на лечение в гр. Плевен. Там му било предписано стандартно лечение с медикамента „Копаксон“. Едновременно с това и във връзка със заболяването си К. започнал да издирва алтернативни методи за лечение. В тази връзка попаднал на множество публикации в интернет, а и от контакти с други болни, разбрал, че неговото заболяване много добре се повлиявало от употребата на марихуана. Започнал да експериментира с трева, като си купувал от различни дилъри. След положителен ефект от употребата на марихуана, решил да започне сам да отглежда същата. Така щяло да му излиза по-евтино. От Британски сайт се снабдил със семена от марихуана, както и с необходимото оборудване за отглеждането ѝ в домашни условия.

През месец април на 2013 г. в сектор „БОП“ при ОД на МВР-Ловеч бил получен оперативен сигнал, че обвиняемият К. е изградил в дома си оранжерия и отглеждал растението канабис. За същият се знаело, че употребявал наркотичното вещество. С цел проверка на сигнала на адреса били изпратени свидетелите Калоян Колев, Тихомир Иванов и Дончо Манов, инспектори от сектор „БОП“ при ОД на МВР-Ловеч. В дома на обвиняемия влезли първите двама свидетели, като Манов останал в служебния автомобил. Колев и Иванов били поканени от обвиняемия на втория етаж на къщата, в стая, приличаща на спалня. По време на разговора с обвиняемия, свидетелят Иванов видял на масата едно зелено клонче, което след като го разтрил в пръстите си замирисало на канабис. В тази връзка служителите на „БОП“ попитали обвиняемия дали отглежда в дома си или на друго място марихуана. След този въпрос, обвиняемият К. завел двамата свидетели в мазанското помещение на къщата, като им показал изградената инсталация и растенията, които отглеждал. Самата инсталация била изградена в гардероб, в който били разположени и работели три системи – напоителна система, състояща се от съдове за вода, като процеса бил ръчен, осветителна и отоплителна система, състояща се от 1 брой трансформатор-дроселова група, която се пускала и захранвала един брой натриево електрическа лампа с мощност 400W. Натриевите ел. лампи се намирили над зелената маса-канабис. Вентилационна система, състояща се от вентилатор без аспирация и филтър за вентилация на въздуха. Така трите системи поддържали необходимите климатични условия за отглеждането на техническата култура – канабис.

Във връзка с констатираното отглеждане на растения от рода на конопа, на място бил извикан и разследващ полицай от сектор „БОП“ при ОД на МВР-Ловеч за извършване на необходимите процесуално-следствени действия. За целта бил съставен и съответен протокол от 26.04.2013 г..

На мястото на произшествието бил извършен оглед, при който намерените растения – растение растящо в бяла кофа, пълна с пръст с височина около и съцветие по него, растение растящо в зелена голяма кофа, пълна с пръст с височина около . и съцветие по него и изграденото работно помещение за тяхното отглеждане били иззети.

След като иззетите като веществени доказателства – свежа зелена растителна маса със съцветия били надлежно огледани, описани, фотографирани и запечатани с подписите на поемните лица, на досъдебното производство била извършена съдебна физико-химична експертиза – Протокол №Н-65/16.05.2013 г., изготвена от вещото лице – инж. В. Спасова – химик в БНТЛ при ОД на МВР-Плевен, която е дала заключение, че представената за изследване растителна маса – обект №1,29,10,20 по морфология и по наличие на канабиноиди се определя като наркотичен коноп /марихуана, канабис/ – 2 бр. растения от рода на конопа – наркотичен коноп /марихуана, канабис/ с общо тегло зелена маса от съцветие и листа на конопено растение с концентрация на тетрахидроканабинол – 0,3-2,7%, на обща стойност 354,62 лв..

При така изяснените фактически обстоятелства, наблюдаващият прокурор е приел, че с извършеното от него деяние обвиняемият М.П.К. е осъществил от обективна и субективна страна признаците от състава на престъплението по чл. 354в, ал. 5 във вр. с ал. 1, пр. 2 от НК, като: На 26.04.2013 г. в собственият си дом, находящ се в гр. Ловеч, ул. „Харманска“ №59, отглеждал 2 бр. растения от рода на конопа – наркотичен коноп /марихуана, канабис/ с общо тегло зелена маса от съцветие и листа на конопено растение с концентрация на тетрахидроканабинол – 0,3-2,7%, на обща стойност 354,62 лв., в нарушение на установените в чл. 27, ал. 1 от ЗКНВП правила, като случая е маловажен.

Разпитан в качеството на обвиняем по делото К. заявил, че разбира обвинението, като е дал обяснения по случая.

Така описаната фактическа обстановка не се оспорва от дееца и неговия защитник и в хода на съдебното следствие.

В съдебно заседание К. обясни, че след като получил втория пристъп на болестта, започнал да се интересува какво представлява множествената склероза, може ли да се лекува и от какво се повлияват симптомите на болестта. Когато разбрал, че марихуаната повлиява неприятните симптоми, като умора и мускулна скованост, решил да пробва. Лично се убедил в действието на това растение и започнал да отглежда конопени растения, от чиито съцветия си приготвял екстракт, който приемал всеки ден по два милилитра. Твърди, че съцветията на двете растения са му били достатъчни за да си приготви необходимия му за три месеца извлек.

В хода на съдебното следствие беше изготвена съдебно медицинска експертиза от трима специалисти по нервни болести от МБАЛНП „Свети Наум“ гр. София, определени от националния консултант по нервни болести, която даде отговор на въпросите: 1. Страда ли М.К. от множествена склероза? 2. Съществуват ли методи на лечение на симптоматиката на това заболяване чрез употреба на коноп /марихуана/? и 3. Употребата на марихуана повлияла ли е на здравословното състояние на М.П.К.? Според заключението на съдебно медицинската експертиза М.К. страда от заболяването „Множествена склероза – цереброспинална форма, с хроничен пристъпно-ремитентен ход.“ Посочената диагноза е потвърдена както клинично, така и с адекватни и точни методи на изследване – лумбална пункция и ядрено-магнитен резонанс. При отговора на втория въпрос, вещите лица са направили историческа ретроспекция на използването на канабиса за медицински цели. Посочили са редица национални и международни организации, асоциации и интернет-сайтове, свързани с прилагането на канабиса с лечебна цел. Описали са множество проучвания и изследвания в световен мащаб за въздействието на марихуаната върху болни с множествена склероза и резултатите от тях. Посочили са медикаментите, създадени въз основа на двата главни компонента на канабиса – тетраhydroканабинол и канабидиол, както и държавите, в които те са разрешени за използване. След личен преглед на К. и анализ на начина на приготвяне на екстракта от канабис, вещите лица са стигнали до извода, че деецът получава субективно подобрение от употребата на марихуана с лечебна цел, изразяващо се в значително намаляване на чувството за умора и „скованост“ в долните крайници при физическо натоварване, което му позволява да измине свободно пеша двойно по-голямо разстояние. Освен това използваният екстракт от канабис повлиява благоприятно общото настроение на К., леката депресивност и синдрома на хронична умора, наблюдавана много често при болните от множествена склероза.

Съдът, като взе предвид фактическите положения, посочени в постановлението на Районна прокуратура – Ловеч, обстоятелствата, при които е извършено деянието, данните за здравословното състояние на извършителя и заключението на съдебно-медицинската експертиза прие, че деянието на М.К. не е общественоопасно, тъй като е извършено при условията на крайна необходимост по смисъла на чл. 13, ал. 1 от НК.

Крайната необходимост е едно от уредените в общата част на Наказателния кодекс обстоятелства, изключващи противоправността и обществената опасност на извършеното деяние и след като систематичното място на този институт е в общата част на Наказателния кодекс, то следва да се приеме, че при наличието на предвидените от законодателя

предпоставки, той е приложим при което и да било деяние от специалната част на НК, а не само относно предприемане на спасителна маневра при престъпленията по транспорта, в който смисъл е преобладаващата практика на съдилищата.

Съгласно наказателно-правната теория, за да се приеме, че едно деяние е извършено при условията на крайна необходимост, трябва да са налице няколко предпоставки. На първо място трябва да е налице състояние на непосредствена опасност, независимо от кого и как е предизвикана. Тежкото и нелечимо неврологично заболяване на К. представлява именно такава опасност за здравето и относително нормалния му живот.

На второ място действията при крайната необходимост трябва да са насочени към спасяване на обществени интереси или блага, които могат да бъдат както лични, така и имотни. Съдът намира, че по-ценно лично благо от здравето и живота на човека не съществува.

За да е налице крайна необходимост трябва да са изпълнени още две кумулативно дадени предпоставки – да не съществува друг начин за избягване на опасността и причинените от деянието вреди да са по-малко значителни от предотвратените. Според вещите лица едва около 30 процента от болните от множествена склероза се повлияват при лечение с лекарството „Ребиф“, с което К. е лекуван в продължение на две години, а при останалите около 70 процента болни – пристъпната честота не се повлиява. При подробния отговор на втори въпрос от съдебно медицинската експертиза е посочено, че при пациенти със заболяването Множествена склероза /МС/ медицинския канабис се използва основно за симптоматично лечение на мускулната спастичност и при дифузия на пикочния мехур. След откриването на двата главни компонента на канабиса – тетрахидроканабинол /ТХК/ и канабидиол, са създадени три медикамента – Donabinol, Nabinol и Sativex, които ги съдържат. Първите два медикамента се използват като антиеметици при химиотерапия и са разрешени за използване в САЩ, Канада, Мексико, Нова Зеландия и Великобритания, а третият медикамент намира ограничено приложение при болни с множествена склероза за повлияване на мускулната спастичност, невропатната болка и дизфункцията на пикочния мехур и е разрешен за употреба в 23 страни в света, включително членувачи в Европейския съюз, като последно присъединена към тях е Швейцария. В съдебно заседание вещото лице доцент Р. заяви, че нито един от посочените медикаменти не е разрешен за използване в България, следователно К. не е имал възможност за лечение и с тези медикаменти. С оглед изложеното съдът приема, че за дееца не е съществувал друг начин да се бори със симптомите на болестта си.

И последното условие, което трябва да е изпълнено, за да са налице всички предпоставки на крайната необходимост, това е причинените от деянието вреди да са по-малко значителни от предотвратените. Систематичното място на чл. 354в от НК е в Глава единадесета „Общопасни престъпления“, Раздел III „Престъпления против народното здраве и против околната среда“. Престъпленията против народното здраве са такива посегателства, с които се поставя в опасност живота или здравето на неограничен кръг от хора. Този обект на посегателство обаче касае преди всичко разпоредбите на чл.чл. 349-353з от НК. Законодателят е включил към престъпленията против народното здраве и тези, свързани с наркотичните вещества и техните прекурсори, към които спада и засяването или самото отглеждане на растения от рода на конопа и то в нарушение на установените в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите правила, т. е. касае се за бланкетна правна норма, която препраща към приложението на визираните в ЗКНВП норми. Съгласно чл. 2 от този закон, неговата цел е да уреди обществените отношения, свързани с контрола върху наркотичните вещества и прекурсорите. Следователно с деянието по чл. 354в от НК се

увреждат обществени отношения, свързани не толкова със самото здраве на хората, а по-скоро с контрола върху тези вредни за здравето вещества. Това престъпление е формално, на просто извършване и закона не го свързва с настъпване на общественоопасни последици. В същото време, с действията си К. е целял да предотврати вредните последици от заболяването си върху собствения му живот и видно от заключението на съдебно-медицинската експертиза е успял да подтисне симптоматиката на множествената склероза. Следователно вредите, които К. е причинил с деянието си, са по-малко значителни от предотвратените.

Настоящият състав на съда намира, че в случая не сме изправени пред разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от НК, според която няма крайна необходимост, когато самото отбягване от опасността съставлява престъпление, тъй като за М.К. не съществува наказателноправна забрана да отбягва опасността за собствения си живот и здраве.

При тези съображения, съдът призна обвиняемият М.П.К. за невиновен в това, че на 26.04.2013 г. в собственият си дом, находящ се в гр. Ловеч, ул. „Харманска“ №59 отглеждал 2 броя растения от рода на конопа – наркотичен коноп /марихуана, канабис/ с общо тегло зелена маса от съцветие и листа на конопено растение с концентрация на тетрахидроканабинол от 0,3% до 2,7% на обща стойност 354,62 лв., в нарушение на установените в чл. 27, ал. 1 от ЗКНВП правила, като случая е маловажен, тъй като е извършил деянието при условията на крайна необходимост – да спаси свое лично благо – здравето от непосредствена опасност, която деецът не е могъл да избегне по друг начин и причинените от деянието вреди са по-малко значителни от предотвратените, поради което и на основание чл. 378, ал. 4, т. 2 от НПК във вр. с чл. 13, ал. 1 от НК го оправда по предявеното обвинение за извършено престъпление по чл. 354в, ал. 5 във вр. с ал. 1, пр. 2 от НК.

Тъй като безспорно притежаването на наркотични вещества е забранено от закона, на основание чл. 53, ал. 2, б. „а“ от НК съдът отне в полза на държавата приложените по делото вещественни доказателства – наркотични вещества с общо тегло , предадени на съхранение в ЦМУ, отдел „МРР-НОП“, като постанови същите, след влизане на решението в сила, да бъдат унищожени.

При този изход на процеса, съгласно разпоредбата на чл. 190, ал. 1 от НПК, направените по делото разноски следва да останат за сметка на държавата.

Водим от гореизложеното, съдът постанови решението си.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: